Ministerie van Defensie

Aan	MINDEF en STASDEF
Van	DGB
Afgestemd met	HDFC, DJZ, CDS, DCO
In afschrift aan	

TER BESLISSING

Datum
17 oktober 2024

Onze referentie
BS2024025113

Opgesteld door
[redacted]

Aantal bijlagen
1

Nota

Kamerbrief Benutten van technologische ontwikkelingen voor eigen satellietcapaciteit

Aanleiding

In het defensiebegrotingsdebat van 6 februari 2024 heeft het kamerlid Ceder een motie (Kamerstuk 36 410 X, nr. 57), ingediend met het verzoek om bij de technologische ontwikkelingen van satellietcapaciteiten door Defensie ook voorbereidingen te treffen voor samenwerking met wetenschap en weerinstituten en om gebouwen (grondgebonden infrastructuur), apparaten en technologie in *dual-use* te gebruiken. Met de voorliggende brief wordt de Kamer hierover geïnformeerd.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd in te stemmen met het verzenden van de Kamerbrief benutten van technologische ontwikkelingen voor eigen satellietcapaciteit aan de Tweede Kamer in Q3.

Kernpunten

Voor het ontwikkelen van operationele satellietcapaciteiten doet Defensie het volgende:

- Ter voorbereiding op (toekomstige) manieren van oorlogvoering wordt rekening gehouden met geopolitieke ontwikkelingen, ontwikkelingen binnen en rondom de krijgsmacht zoals Multi Domein Optreden (MDO), Digitale Transformatie en de brede maatschappelijke voorbereiding (Whole of Society) op een mogelijk conflict.
- De voorbereidingen van de technologische ontwikkeling van operationele satellietcapaciteit die Defensie nodig heeft voor een autonome informatiepositie in de ruimte gebeuren voornamelijk nationaal, maar veelal met het oogmerk om deze ook internationaal in te brengen. De ontwikkelingen op het gebied van de eigen operationele satellietcapaciteit worden in de A-brief 'Project Opbouw Operationele Satelliet Capaciteit' (Kamerstuk 27830, nr. 405) uiteengezet. Deze ontwikkelingen doet Defensie gezamenlijk met de industrie en met de kennisinstellingen NLR en TNO. De noodzakelijke kennisopbouw vindt plaats binnen kennisopbouwprogramma's, gericht op het militair gebruik van de ruimte en ook binnen internationale samenwerking.
- Ruimtevaart is in Nederland als één van de vijf technologiegebieden van Defensie gekozen vanwege het belang voor de krijgsmacht (van de toekomst) en gezien de sterke positie van het Nederlandse kennislandschap en de industrie. Kennis-, technologieontwikkelings- en innovatiebudgetten worden op deze onderwerpen geprioriteerd.
- In het ruimtedomein zijn ontwikkelingen per definitie *dual-use*, ook de gebouwen, apparaten en de technologie die daarvoor nodig zijn. Ontwikkelingen lenen zich dus bij uitstek voor samenwerking en versterking. In de Langetermijn Ruimtevaart agenda (LTR) wordt aangegeven dat de ontwikkeling van capaciteiten interdepartementaal wordt afgestemd zodat dit gecoördineerd uitgewerkt kan worden, teneinde *dual-use* mogelijkheden te inventariseren en, indien wenselijk, te benutten.
- In de komende periode zet Defensie zich in om verdere uitvoering te geven aan de Defensie Ruimte Agenda en het prioritaire gebied Space dat in de Kamerbrief Productiezekerheid

(Kamerstuk 36 410 X, nr. 93) wordt genoemd. Deze bepalen onze 'routekaart' naar een toekomstbestendige krijgsmacht waar het ruimtedomein een integraal onderdeel van uitmaakt.
- De nog in te richten governance structuur voor de implementatie van de Lange Termijn Ruimtevaartagenda, zal toezien op interdepartementale coördinatie en afstemming van activiteiten.

Toelichting

Defensie ontwikkelt essentiële technologieën die zij nodig heeft voor een autonome informatiepositie in de ruimte in beginsel nationaal, maar met het oogmerk om deze internationaal in te brengen. Daarbuiten ontwikkelt Defensie technologieën, die noodzakelijk zijn, maar waar geen autonome informatiepositie nodig is, gezamenlijk in NAVO, EU, bilateraal en/of multilateraal-verband.

In de adviesaanvraag aan de AIV inzake de civiel-militaire ontwikkelingen in het ruimtedomein (20 februari 2024) wordt ook de mondiaal verslechterde veiligheidssituatie meegewogen. Het doel van deze adviesaanvraag is om de strategische inzet van Nederland op de ruimte en ruimteveiligheid verder vorm te geven.

Financiële overwegingen

Aan het verzenden van deze Kamerbrief zijn geen financiële consequenties verbonden. De omschreven activiteiten zijn reeds begroot en/of gefinancierd.

Juridische overwegingen

Er zijn geen juridische overwegingen.

Communicatie

DCo voorziet geen communicatie.

Overwegingen Beleid/Overwegingen Uitvoering

Informatie die niet openbaar wordt gemaakt

Persoonsgegevens van de steller en ondertekenaar worden gelakt vanwege bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

DE WAARNEMEND DIRECTEUR-GENERAAL BELEID